

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 48ms

LUUKKAAN EVANKELIUMI (jatk.)

MISTÄ LUUKAS SAI MATERIAALINSA?

Luukkaalla oli runsaasti aikaa, kun Paavali oli vankeudessa Kesareassa kaksi vuotta. Luukas saattoi kulkea lähistöllä keräämässä aineistoa Jeesuksesta. Juuri tänä aikana hän on voinut haastatella Jeesuksen äitiä Mariaa. On viitteitä sitä, että hän olisi haastatellut myös Jaakobia; ehkä Matteusta ja Johannestakin, koska Luukkaassa on asioita, joita hänen lisäksi on vain Johanneksella. Tällainen tapaus on esimerkiksi MALKUKSEN korvan leikkaaminen.

”Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan; ja palvelijan nimi oli Malkus” (Joh.18:10).

”Ja eräs heistä iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan. Mutta Jeesus vastasi sanoen: ”Sallikaa vielä tämäkin”. Ja hän koski hänen korvaansa ja paransi hänet” (Luuk.22:50-51).

Luukas ei ollut opetuslapsi eikä apostoli. Hän ei ollut koskaan tavannut Jeesusta. Ja siksi hän kävi huolellisesti silminnäkiät läpi. **Hän sai materiaalin koottua odotettuaan kaksi vuotta Kesareassa että Paavali vietäisiin laivalla Roomaan. Paavalin saavuttua Roomaan meni toiset kaksi vuotta, joiden aikana Luukas kirjoitti Paavalin tarinan.**

Luukas käytti paljon Markuksen aineistoa. Markuksen hän oli tavannut Roomassa, mutta hän oli myös tehnyt paljon omaa tutkimustyötä.

PAAVALIN TEOT

Apostolien teot ei ole todellisuudessa kertomus ”apostolien” teoista. Siellä ei apostoleja juuri vilahtele. Kun Paavali astuu näyttämölle, kaikki muut häviävät. Apostolien teot kertovat Paavalista, kun hän kohtaa uuden uskonnon ja hänen matkoistaan pitkin Rooman valtakuntaa.

OIKEUDENKÄYNTI VAATII ENSIKÄDEN TIETOJA

Luukas sai tämän kaiken silminnäkiöiden kertomuksista. Hän sanoi kirjoittaneensa niin tarkkaan kuin suinkin on kyennyt. *”Monet ovat kirjoittaneet näistä asioista, mutta minä tein omat tutkimukseni ja olen saanut ensikäden tiedot silminnäkiöiltä.”*

1. Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme tosiksi tunnetuista tapahtumista,
2. sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti OVAT OMIN SILMIN NE NÄHNEET ja olleet sanan palvelijoita,
3. niin olen minäkin, TARKKAAN TUTKITTUANI alusta alkaen kaikki, päättänyt kirjoittaa ne järjestyksessään sinulle, korkea-arvoinen Teofilus,
4. että oppisit tuntemaan, KUINKA VARMAT NE ASIAT OVAT, jotka sinulle on opetettu. (Luuk.1:1-4).

Juuri tätä oikeudenkäynti tarvitsee! Toisen käden tiedoilla ei ole mitään arvoa. Luukas itse ei ollut kaikin osin Paavalin suhteen silminnäkijä eikä hän ollut sitä Jeesuksenkaan suhteen. Hän sai siis aineistonsa silminnäkijöiltä.

LUUKKAN EVANKELIUMIN ERIKOISPIIRTEET

1. KERTOMUKSET SYNTYMISISTÄ MARIAN NÄKÖKULMASTA.

Jeesuksen syntyminen on kirjattu Matteuksen evankeliumiin – Joosefin näkökulmasta. Se on sen miehinen puoli. Intiimit yksityiskohdat hedelmöitymisestä ja synnytyksestä puuttuvat Matteukselta. Matteus kuuli joulukertomuksen Joosefilta, mutta Luukas kuuli sen Marialta. Tämä saattaa selittää näiden kahden erilaiset sukupuut. Matteuksessa on JOOSEFIN sukupuu kuningas Daavidiin saakka. Mutta Luukkaassa on MARIAN sukupuu kuningas Daavidiin saakka. Tämä tekee Jeesuksesta kaksinkertaisesti (tuplaten) DAAVIDIN POJAN! Juridisesti isänsä puolelta ja fyysisesti äitinsä puolelta. Luukkaan evankeliumin syntymäkertomukset on kirjoitettu ”naisen näkökulmasta”, Elisabetin ja Marian.

2. JEESUKSEN POIKAVUODET

Luukas on ainoa, joka kertoo Jeesuksen ensimmäisistä 30 ikävuodesta.

12. vuotiaalla Jeesuksella oli BAR MITZVA –juhlansa. BAR MITZVA tarkoittaa ”kykenevä hyviin tekoihin”. Pojan täyttäessä 12 vuotta, hän kykenee hyviin tekoihin. Hän on vastuullinen omasta käytöksestään. 12 – vuotiaaksi asti vanhempia rangaistiin pojan käyttäytyessä väärin.

Hänet viedään synagogaan, hän lukee kappaleen Mooseksen lakia - ja sitten hän on mies. Hän jättää lapselliset jutut, laittaa pois lelunsa. Hänestä tulee isänsä kumppani ammatissa, joka isällä on. - Meidän kulttuuristamme puuttuu seremonia, jossa pojasta tulee mies. Niinpä me vain pysymme poikina!

Tämä poika on nyt mies. Tämä tapahtui myös Jeesukselle ja kertomus Jeesuksen käynnistä 12 vuotiaana tempelissä liittyy kiinteästi tähän.

Joosef ja Maria veivät Jeesuksen Jerusalemiin. Siihen aikaan naiset menivät edellä. He kävelivät parikymmentä kilometriä päivässä. Sitten he pystyttivät teltan ja valmistivat aterian. Kun se oli valmis tarjottavaksi, miehet saapuivat. Alle 12 vuotiaat lapset vaelsivat äitinsä kanssa ja 12 vuotta täyttäneet taas isänsä kanssa.

Kun he lähtivät Jerusalemita, naiset lähtivät ensin Jerikon tielle. He pystyttivät leirin ja valmistivat aterian ja perässä tulivat miehet. Maria sanoi: ”MISSÄ JEESUS ON?” Joosef sanoi: ”Eikö hän ole sinun kanssasi?” ”Ei. Hän on 12-vuotias. Ei hän ole minun poikani. Hän on sinun poikasi.” He olivat kadottaneet Jeesuksen. Kumpikin kuvitteli Hänen olevan toisen kanssa. Lopulta he palasivat ja löysivät Hänet paikasta, josta heidän olisi pitänyt etsiä ensimmäiseksi, tempelistä. Maria nuhteli Jeesusta, mutta Jeesus sanoi: ”Mutta minä olen nyt mies.” ”Ettekö tienneet, että olen nyt Isäni asialla?” Jeesus palasi kuitenkin Nasaretiin ja oli heille alamainen.

Jeesus tiesi, kuka Hän oli jo 12 vuotiaana. Maria ei ollut koskaan kertonut sitä Hänelle. Hän sanoi "ISÄSI ja minä olemme etsineet sinua." **He olivat opettaneet Jeesusta pitämään Joosefia isänään.** Mutta Jeesus tiesi todellisen isänsä!
Ihana pieni kertomus, jonka Luukkaan on täytynyt saada Marialta!

3. OPETUS PYHÄSTÄ HENGESTÄ

PYHÄLLÄ HENGELLÄ on suuri painoarvo Luukkaassa. Hän kirjoittaa Pyhästä Hengestä enemmän kuin Matteus tai Markus. Pyhä Henki antaa voiman Jeesuksen palvelulle. Pyhä Henki oli paikalla Jeesuksen syntymässä, Hänen kasteensa yhteydessä ja Hänen tekemiensä ihmeiden yhteydessä. Evankeliumi päättyy siihen, että Jeesus käskee opetuslapsiaan odottamaan, kunnes heidät puetaan voimalla korkeudesta. Luukas on hyvin kiinnostunut Pyhästä Hengestä. Pyhän Hengen osuus on varsin merkittävä kirjan toisessa osassa Apostolien teoissa.

"Niin Maria sanoi enkelille: "Kuinka tämä voi tapahtua, kun minä en miehestä mitään tiedä?" Enkeli vastasi ja sanoi hänelle: "PYHÄ HENKI tulee sinun päällesi, ja Korkeimman voima varjoaa sinut; sentähden myös se pyhä, mikä syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi" (Luuk.1:34-35).

"Kun siis kaikkea kansaa kastettiin ja myöskin Jeesus oli saanut kasteen ja rukoili, niin tapahtui, että taivas aukeni ja PYHÄ HENKI laskeutui hänen päällensä ruumiillisessa muodossa, niinkuin kyyhkynen, ja taivaasta tuli ääni: "Sinä olet minun rakas Poikani; sinuun minä olen mielistynyt" (3:21-22).

"Sitten Jeesus täynnä PYHÄÄ HENKEÄ palasi Jordanilta..." (4:1). " Ja Jeesus palasi HENGEN voimassa Galileaan; ja sanoma hänestä levisi kaikkiin ympärillä oleviin seutuihin" (4:14).

"Ja katso, minä lähetän teille sen, jonka minun Isäni on luvannut; mutta te pysykää tässä kaupungissa, kunnes teidän päällenne puetaan voima korkeudesta" (24:49).

4. Ja kun hän oli yhdessä heidän kanssansa, käski hän heitä ja sanoi: "Älkää lähtekö Jerusalemissa, vaan odottakaa Isältä sen lupauksen täyttymistä, jonka te olette minulta kuulleet.

5. Sillä Johannes kastoi vedellä, mutta teidät kastetaan PYHÄLLÄ HENGELLÄ, ei kauan näitten päivien jälkeen."

6. Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: "Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?"

7. Hän sanoi heille: "Ei ole teidän asianne tietää aikoja eikä hetkiä, jotka Isä oman valtansa voimalla on asettanut,

8. vaan, kun PYHÄ HENKI tulee teihin, niin te saatte voiman, ja te tulette olemaan minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka". (Apt.1:4-8).

Väinö Hotti / David Pawson